

اگر یک نفر حقوق خود را خرج نکند و نگه دارد شاید سی سال دیگر بتواند به خانه برسد

13 آذر 1403

رئیس‌جمهور در دومین گفتگوی زنده تلویزیونی خود به تشریح مهم‌ترین اقدامات انجام شده از جمله تشکیل کابینه انتخاب استانداران، تنظیم لایحه بودجه و برخی اقدامات دیگر در مبنای عمل به شعار وفاق ملی پرداخت.

مسعود پزشکیان شامگاه دوشنبه در دومین گفت‌وگوی تلویزیونی زنده خود با مردم در تشریح اقدامات ۱۰۰ روز ابتدایی دولت چهاردهم با بیان اینکه ترور ناجوانمردانه شهید هنیه در تهران در شب تحلیف بنده به عنوان رئیس‌جمهور و بعد تشدید درگیری‌ها در منطقه روند کار ما را تحت تأثیر خود قرار داد، اظهار کرد: نخستین کار ما تشکیل هیات دولت بر مبنای شعار وفاق ملی بود که با مشارکت بیش از ۴۰۰ نفر و تشکیل کمیته‌های مختلف انجام شد.

رئیس‌جمهور با اشاره به رأی اعتماد نمایندگان مجلس شورای اسلامی به همه اعضای کابینه و قدردانی دوباره از همراهی مجلس برای آغاز به کار قدرتمندانه دولت، افزود: یکی دیگر از چالش‌های ما در آغاز فعالیت مطالبات گندمکاران، پرستاران و بازنشستگان بود که تلاش کردیم آنها را به بهترین شکل مدیریت کنیم و در گام بعدی از وزرا خواستیم بر مبنای تکالیف سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برای بخش‌های مختلف برنامه عملیاتی تهیه کرده و مسئول اجرای هر بخش از برنامه‌ها را مشخص کنند.

پزشکیان تصریح کرد: در مرحله بعد با توجه به محدودیت زمان با تلاش شبانه‌روزی کارشناسان سازمان برنامه و دولت لایحه بودجه را آماده کردیم و با وجود فرصت کم توانستیم آن را در زمان مناسب به مجلس تقدیم کنیم. برخی به ما ایراد گرفتند که لایحه بودجه انبساطی تنظیم شده، اما واقعیت قضیه این بود که ما همه اعداد و ارقام بودجه را به شکل شفاف در این لایحه آوردیم که همین مسئله باعث ایجاد این ذهنیت شد که لایحه انبساطی تنظیم شده که اینگونه نبود.

رئیس‌جمهور با اشاره به استانداران بومی در استان‌های کردستان، خوزستان و سیستان و بلوچستان، اظهار داشت: ما پیش از این استاندار کرد برای کردستان داشتیم، اما این اولین بار است که یک فرد کرد و اهل تسنن در کردستان استاندار شده و در استان‌های دیگری نیز بر مبنای باور به شعار وفاق ملی و در راستای استفاده از همه افراد شایسته فارغ از قومیت و مذهب از استانداران بومی منصوب شده‌اند. همچنین تعداد مدیران خانم در دولت چهاردهم بیش از همه دولت‌های دیگر است و این روند با انتصاب فرمانداران از میان بانوان توانمند همچنان ادامه دارد که این دستاوردها بدون مساعدت و پشتیبانی مقام معظم رهبری ممکن نبود.

مجری: به نظر می‌آید بحث ناترازی انرژی در حال حاضر به یکی از چالش‌های جدی کشور تبدیل شده است. گاز، نفت گاز، بنزینی که خیلی حرف و حدیث پشت سرش است، علیرغم اینکه شما و وزرا

تأکید کرده و گفته بودید که با قیمت بنزین کاری نخواهید داشت، اما زمزمه‌هایی که به گوش می‌رسد این نگرانی را برای مردم ایجاد کرده که اگر افزایش قیمت بنزین اتفاق بیفتد، نسبت به سوابقی هم که در ذهن داریم با توجه به افزایش قیمت سوخت، باز هم یک اقتصاد پیش‌بینی‌ناپذیری خواهیم داشت و تورم افسار گسیخته‌ای که الان هم هست، شاید نرخش بالاتر برود. خیلی واضح بگویید مجلس می‌گوید در بودجه افزایش قیمت نیامده و اجازه نخواهد داد در ۱۴۰۴ بنزین گران شود. مجلس تأکید می‌کند به واردات بنزین در سال ۱۴۰۴ نیز هیچ ارزی اختصاص نخواهد داد؛ آیا بنزین گران می‌شود؟

رئیس‌جمهور: وقتی ارز اختصاص ندهند باید از یک جایی جبران شود دیگر. اولاً خوشحالم از اینکه صریح سوال می‌کنید و من صریح جواب شما را می‌دهم، همانطور که گفتم صادقانه با مردم عزیزمان صحبت خواهم کرد. واقعیت این است که ما با ناترازی‌های بسیار بدی مواجه هستیم. ناترازی گاز، برق، انرژی و آب، پول و محیط زیست داریم و همه آن در حدی هستند که ممکن است به بحران تبدیل شوند، همان وضعیتی که اتفاق افتاد و مجبور شدیم بگوییم روزانه دو ساعت برق قطع شود.

در تابستان که ما نبودیم، برق کارخانه‌ها را قطع کرده بودند. قرار بود تولید امسال افزایش پیدا کند، اما نه تنها افزایش پیدا نکرد، بلکه مقداری هم با مشکل مواجه شد. واقعیت این است که نیروگاه‌های ما کفاف نیازهای ما را نمی‌دهد، به اضافه اینکه برقی که در کشور داریم و مصرف می‌کنیم به عنوان سرانه چند برابر انگلستان، کانادا و آلمان است. یعنی ما برق کم داریم و چند برابر هم بیشتر از کسانی که برق دارند، مصرف می‌کنیم.

من در دوران وزارت سفرهای زیادی به کشورهای مختلف داشتم، شما آنجا لوستر نمی‌بینید. حتی در هتل‌های لاکچری بروید، هر کاری کنید نور را نمی‌توانید آنقدر زیاد کنید. ولی ما راحت در یک اتاق چند تا لوستر گذاشتیم و کلی چراغ روشن می‌کنیم در صورتی که می‌توانیم این کار را نکنیم. نتیجه این است که ما الان نیازمان با توان تولیدمان هم‌خوانی ندارد.

نخایر نفت و گاز و گازوئیل و سوخت ما در نیروگاه‌ها سال قبل در همین روزها بیش از سه میلیارد بود و امسال یک میلیارد و خرده‌ای است. این اگر به هفتصد میلیون متر مکعب برسد، دیگر نمی‌توانیم سوخت نیروگاه‌ها را بدهیم. من نمی‌توانم طوری مدیریت کنم که در زمستان مجبور شویم گاز خانه‌ها را قطع کنیم. اگر الان مراقبت نکنم زمستان باید گاز قطع شود. گاز قطع شود در سرما چه می‌شود کرد.

مجری: آیا دولت چهاردهم برنامه جامعی دارد برای حل این مشکل یا باز هم مثل سال‌های قبل مقطعی این اتفاقات می‌افتاد تصمیم‌گیری‌های مقطعی خواهیم داشت؟

رئیس‌جمهور: این کارهایی که ما کردیم به نظر من که یک پزشک هستم اینگونه بود که برای دردها مُسکن زدیم، درمان نکردیم. این روند ناترازی‌ها در دولت‌های قبلی، یک روندی است که اتفاق افتاده و الان رسیده به جایی که بحرانی شده است.

قبلاً مُسکن می‌زدند و یک اتفاقی می‌افتاد، از یک جایی قطع می‌کردند به جای دیگری می‌زدند و کارهایی می‌کردند. الان چاه‌های نفت را که باید به آنها گاز تزریق کنیم، داریم از آنها گاز می‌کشیم؛ معنی‌اش این است که دیگر نمی‌توانیم آن نفتی که در آن وجود دارد استخراج کنیم، برای اینکه قاطی می‌شود و

برنمی‌گردد. باید کاری کنیم بتوانیم به چاه‌های نفت‌مان گاز تزریق کنیم.

اگر برای نسل آینده نتوانیم مدیریت کنیم، زمین سوخته به آنها تحویل می‌دهیم. ما دومین کشور از نظر ذخایر گاز هستیم، از نظر نفت و گاز و منابع در دنیا جایگاه بالایی داریم، چرا باید به این وضع بیفتیم که الان افتادیم، برای اینکه درمان نکردیم و تا آمديم دست بزنیم گفتند نه. اگر سیستم و ساختاری درست عمل نمی‌کند آیا باید مداخله و درمان کرد یا باید مُسکن زد؟!

مجری: چه کار می‌خواهید بکنید؟

رئیس‌جمهور: الان با کارهایی که انجام دادیم، گروه اقتصادی دولت متشکل از وزیر اقتصاد، معاون برنامه و بودجه، رئیس بانک مرکزی و آقای دکتر طیب‌نیا به عنوان مشاور عالی رئیس‌جمهور با اساتید دانشگاه‌ها و اقتصاددان‌ها، جلساتی گذاشتند و به چند برنامه رسیدند که برای تغییر روند اقتصادی کشور باید به این چند عنوان و برنامه توجه کنیم؛ یکی بحث رشد سرمایه‌گذاری و تولید، دوم، بحث ناترازی‌ها و ثبات اقتصادی، سوم بحث معیشت مردم و ثبات در امنیت غذایی که باید وجود داشته باشد، چهارم بحث ناترازی‌ها است که باید درمان شود و پنجم برنامه‌های اولویت‌دار صنایع یا کارهایی که پیشران اقتصاد و تولیداند. این پنج مورد را اینها در آوردند و همچنین ۲۵ زیرمجموعه و زیربرنامه برای آن در نظر گرفتند؛ در بعضی جاها به یک مفهوم و یا برنامه مشترک با کارشناسان رسیدند، داریم روی این کار می‌کنیم، ما نهایتاً باید مشکل ناترازی‌ها را حل کنیم، اگر حل نکنیم روزی به جایی می‌رسیم که نمی‌شود کاری کرد.

مجری: بنزین را گران می‌کنید؟

رئیس‌جمهور: ناترازی یک مجموعه است، نوعی که باید با آن برخورد کنیم مهم است. ما در حال حاضر پول بازنشسته‌ها، گندمکاران و حقوق پرسنل را نمی‌توانیم بدهیم؛ چهار میلیارد می‌دهیم و بنزین را با قیمت بالا وارد می‌کنیم و به قیمت ۱۵۰۰ یا ۳ هزار تومان می‌فروشیم، باید همچنان این کار را بکنیم؛ هیچ کارشناسی در ایران و یا در دنیا این روند را قبول ندارد. درمان می‌خواهد، این درمان را چگونه باید انجام داد؟!

اینجا باید برگردیم به محور چهارم آن برنامه که گفتم، باید با نگاه به معیشت مردم و زندگی و خورد و خوراک و زندگی مردم این مداخله انجام شود. هر مداخله‌ای بخواهیم انجام دهیم باید جلوی آن فشار و یا تورمی که شما فکر می‌کنید بر مردم وارد می‌شود را بگیریم.

مجری: چطور بنزین را گران کنیم و تورم ایجاد نکند؟

رئیس‌جمهور: الان کل اعتبار و یا ارزی که ما مثلاً به دانشگاه‌ها می‌دهیم چقدر باشد خوب است؟ ۲ میلیارد دلار، حتی شاید ۱.۵ میلیارد دلار، دانشگاهی که آینده مملکت و جوانان ما و فردای ما را می‌سازد.

در حال حاضر در کشور امارات فقط برای هوش مصنوعی ۶ میلیارد دلار پول کنار گذاشتند، ما برای مجموع دانشگاه‌ها ۲ میلیارد دلار گذاشتیم؛ چگونه می‌خواهیم در آینده در رقابت علمی و فنی عقب

نمانیم؟

وقتی برای واردات بنزین دلار می‌دهیم و وارد می‌کنیم کسری بودجه ایجاد می‌شود و کسری تورم می‌آورد و به اقشار پایین جامعه صدمه می‌زند. تورم، از جیب مردم و محرومین و کارمندان پول برداشتن است وقتی این کار را می‌کنیم به آنها فشار می‌آوریم که نباید بیاوریم.

درخصوص این که باید چگونه عمل کنیم، کارشناسان بحث می‌کنند و زمانی که روش پیدا شد به مردم از طریق صداوسیما واقعیت را می‌گوییم. دیروز در مجلس هم با عدد و رقم واقعیت‌ها را گفتیم. با عدد و رقم که نمی‌توان دعوا کرد! این واقعیت است. چرا نمی‌توانیم به کارخانه‌ها برق بدهیم؟ با این همه منابع به کجا رسیدیم که این طور شد؟ غیر از این است که فقط مُسکن زدیم و آرام کردیم؟ ولی واقعیت را حل نکردیم. اگر کارخانه کار نکند نمی‌توانیم مالیات را بگیریم و بعد باید باز پول چاپ کنیم و وارد بازار کنیم و این تورم را است. پنج سال است که تورم ۴۰ درصد را داشتیم و این فاجعه است.

در دو ماهه پاییز تورم نقطه به نقطه عددی ثبت کرده است که از بهمن ۱۴۰۲ به این سو تکرار نشده بود و به تورم نقطه به نقطه ۳۲.۵ درصدی رسیده ایم. کل تورم ما الان ۳۳ درصد است و بر اساس نظرها و آمارهای بانک مرکزی و مرکز آمار تا آخر سال هم در همین محدوده خواهد ماند.

مجری: شما قبول نمی‌کنید که قیمت کالاها هفته به هفته افزایش پیدا می‌کند؟

رئیس‌جمهور: قرار بود تا آخر سال به ما برای نهاده‌ها و کالاهای اساسی ۱۵ میلیارد دلار بدهند اما کل پولی که تا پایان سال می‌توانیم به دست بیاوریم ۱۲ میلیارد دلار است، پنج میلیارد هم پیش خرید کرده‌اند. در حال حاضر باید هم آن پنج میلیارد را بدهیم و هم سه میلیارد کسری را. ما از مقام معظم رهبری استجازه گرفته‌ایم که از صندوق توسعه پول برداریم و برای مدتی مشکل را حل کنیم و نگذاریم که قیمت بالاتر برود چون منابعی نداریم.

اجازه برداشت از صندوق هم همان مُسکن است. آنچه که برای سال آینده در بودجه پیش‌بینی کرده‌اند کل پولی که به دست دولت خواهد رسید ۱۲ میلیارد دلار است اما پولی که در سوخت و انرژی و گاز و آب و برق و... مصرف می‌کنیم ۱۵۰ میلیارد دلار است، کدام فرد عاقلی چنین کاری می‌کند که ما می‌کنیم؟

باید بپذیریم کارشناسان و متخصصین ما برای این مساله راه حل پیدا کنند و بعد باید بپذیریم کاری کنیم که اقشار متوسط و پایین مشکل پیدا نکنند و مشکل را حل کنیم.

یکشنبه شب آقای همتی در صداوسیما گفت‌وگو کرد. پیشنهاد می‌دهم صداوسیما از متخصصین و اقتصاددانان و دانشگاهیان دعوت کند واقعیت‌ها را بگویند هر کسی می‌تواند این ناترازی‌ها را در آب و انرژی و برق و گاز و پول حل کند، بیاید کمک کند آن را حل کنیم.

موضوع معیشت، مردم را تحت فشار قرار داده است همچنین در برنامه هفتم آمده است که تورم باید در سال پایانی تک رقمی شود، در بودجه سال آینده پیش‌بینی شد که تورم به ۳۰ درصد برسد.

مجری: برنامه دولت برای تک رقمی کردن تورم چیست؟

رئیس جمهور: بسته‌هایی که مطرح کردم، بسته‌هایی است که نظرات کارشناسی از مرکز پژوهش‌ها و کارشناسان برنامه و بودجه و اساتیدی که بیرون از دستگاه‌ها بوده‌اند را جمع‌آوری کرده‌اند. کارشناسان در نگاه اول این آی تم‌ها را استخراج کردند. روی این موارد برنامه ریزی می‌کنیم که چطور می‌توانیم ناترازی‌ها را در اقتصاد و تورم را در دخل و خرج دولت حل کنیم و بعد سرمایه‌گذاری و تولید و مهم‌تر از همه این است که چه کنیم مردم در معیشت و زندگی مشکلی پیدا نکنند.

قدرت خرید مردم ما در سال ۹۰ بیش از ۷۰ میلیون تومان بوده است اما الان ۲۰ میلیون کاهش یافته است و اگر به همین روند ادامه بدهیم وضعیت روز به روز بدتر می‌شود، این روند باید درمان شود؛ دانشگاهیان و کارشناسان می‌توانند برای درمان کمک کنند. باید با مردم گفت‌وگو کنیم تا بتوانیم درمانی که برای ماندگاری کشور و عزت و سربلندی کشور است انجام دهیم.

مجری: حمایت معیشتی از اقشار آسیب‌پذیر جامعه چگونه صورت می‌گیرد؟

رئیس‌جمهور: فعلاً قرار شد دکتر عارف جلوی روند قبلی را بگیرد. ما برای خرید گندم پولی نداشتیم و مجبور شدیم از مقام معظم رهبری اجازه بگیریم و بر خلاف قانون از صندوق منابع لازم را برداریم تا پول گندم کار را بدهیم. در قانون ۱۶۰ هزار میلیارد تومان بودجه برای پرداخت به گندم‌کاران مصوب شده بود در حالی که نیاز ما ۲۲۰ هزار میلیارد تومان بود، علاوه بر این باید قانون را اصلاح می‌کردیم تا بتوانیم از گندم‌کاران گندم بخریم، واقعیت با عدد و رقمی که نوشته شده بود همخوانی نداشت. برای اضافه کاری شبانه به پرستاران هر ساعت ۲۵ هزار تومان می‌دادند، چه کسی برای این مبلغ کار می‌کند؟ پرستاران حق داشتند که اعتراض می‌کردند، ما با کلی بحث، مُسکنی زدیم و اضافه کاری را به هشتاد هزار تومان در ساعت افزایش دادیم. منابع آن را از جایی تامین کردیم که پرداخت کنیم اما با این کارها، مساله درست نمی‌شود. این که چگونه این ناترازی را می‌توان حل کرد موضوع ساده‌ای نیست، باید اول اجماعی بین کارشناسان ایجاد شود و بعد با مردم گفت‌وگو کنیم و کارشناسان با مردم حرف بزنند. باید مردم را مطمئن کنیم که اجازه نخواهیم نخواستیم از نظر معیشتی و زندگی روزمره مشکل پیدا کنند تا بتوانیم اجرا کنیم وگرنه اگر مداخله‌ای کنیم که مردم مشکل پیدا کنند از نظر علمی و از نظر من که مدیریت می‌کنم غیرقابل قبول است و این کار را هم نخواهیم کرد.

مجری: برنامه شما برای غول درآمدخوار خانوار، یعنی مُسکن چیست؟ گفته می‌شود میانگین حدود ۴۲.۴ درصد از درآمد خانوار در مسکن هزینه می‌شود.

رئیس‌جمهور: اگر یک نفر حقوق خود را خرج نکند و نگه دارد شاید سی سال دیگر بتواند به خانه برسد. این همان حرفی است که گفته‌ام.

اگر می‌خواهیم این مشکل را حل کنیم باید بپذیریم که کارشناسان نظر دهند و بعد آن‌ها را همراهی کنیم. اگر آن مبلغی که برای یارانه‌ها، سوخت، گاز، آب و برق می‌دهیم را تبدیل به ریال کنیم، سرانه هر نفر به ۹۰ میلیون تومان می‌رسد. ما اکنون این پول را می‌دهیم ولی هیچ چیزی به هیچ کسی نمی‌رسد، اگر بتوانیم این مسئله را مدیریت و مراقبت کنیم! باید برای این کار نقشه راه نوشته شود که چکار کنیم تا صدمات و

عوارض ایجاد نشود ولی برکاتش به جامعه برسد، این طور نیست که بتوان به سادگی برای این مسئله نسخه‌ای آماده کنیم.

مجری: شما می‌گویید کارشناسان بیایند و برنامه ریزی کند کی این اتفاق خواهد افتاد؟ و کی بازار مسکن درست می‌شود؟ کی گرانی تمام می‌شود؟ کی تورم کنترل شود؟ همه این‌ها برای مردم مبهم است.

رئیس‌جمهور: ما وعده داده بودیم یک میلیون مسکن بسازیم؟ چرا نشد؟ چرا با مردم صادقانه صحبت نمی‌کنیم، هر آدمی که مدعی است می‌تواند بسم الله! بیاید و بگوید و ما نوکری‌اش را می‌کنیم. ۸۰۰ هزار نفر برای مسکن ثبت نام کرده اند، ۴۰۰ هزار نفر وام گرفته اند، باری پرداخت این وام و آنچه که باید بسازند بالای هزار همت نیاز است. از کجا می‌خواهند بیاورند؟ آن وقت این طور هزینه‌ها را هدر می‌دهیم. الان من از پشت تریبون به مردم وعده‌های غیرواقعی و غیرصادقانه بدهم فردا هم نتوانم عمل کنم، آنچنان که عمری از این وعده‌ها دادیم و نشد. اگر نظرات کارشناسان را بپذیریم، در عرض همین چهار سال می‌توانیم خیلی از مشکلات را اصلاح کنیم به شرط این که اول خودمان را در دولت اصلاح کنیم و بعد مردم باور کنند که می‌خواهیم به آنها خدمت کنیم. ما نمی‌خواهیم برای خودمان کاری کنیم بلکه قصد خدمت به مردم را داریم ولی باید واقعیت‌ها را بپذیریم. این که وقتی کارشناسان نظر دادند با آنها همراهی کنیم. تلاش می‌کنیم این مشکلات رفع بشود. نه این که وعده دهیم امسال یا سال آینده. یک عمری است از این حرف‌ها زده ایم و وعده داده ایم ولی هیچ اتفاقی نیفتاده.

مجری: آیا این گرانی‌ها از جمله در لبنیات، خودرو و نان از دوره قبل برنامه ریزی شده است؟

رئیس‌جمهور: اصلاً پولی در کار نیست، چقدر پول باید می‌دادند؟ ۱۵ میلیارد دلار! پنج میلیارد هم پول پیش‌خور کرده‌اند، چقدر داده‌اند؟ ۱۲ میلیارد آن هم تا آخر سال. از جای دیگری پول برداشته‌اند به جای دیگری داده‌اند که باید پول آنها را بدهیم، از پول شرکت‌ها برداشته‌اند و پیش‌خور کرده‌اند. در حال حاضر رقمی که ما می‌توانیم درآمد داشته باشیم ۱۲ میلیارد دلار است. یکی بگوید این مبلغ ۲۰ میلیارد است و دروغ می‌گویید! تازه ما این را با اجازه ۱۵ میلیارد دلار کردیم. ولی اینها مسکن است، اگر در سال آینده اتفاقی رخ ندهد و ترامپ که آمده کاری کاری نکند ۱۲ میلیارد است. اما ما می‌توانیم مشکل را حل کنیم.

مجری: در برنامه توسعه گفته‌اند که باید به ساخت ۵ میلیون مسکن برسیم، بحث حقوق‌ها هم شد واقعا با این حقوق‌ها نباید مردم به خرید منزل فکر کنند. افزایش حقوق‌ها در بودجه سال آینده ۲۰ درصد است.

رئیس‌جمهور: ۲۰ تا ۴۰ درصد.

مجری: توجه به تورمی که داریم؟

رئیس‌جمهور: تورم ۳۴ درصد است. ما با ناترازی مواجه‌ایم ام اگر ناترازی‌ها را مدیریت کنیم می‌توانیم بر مشکلات غلبه کنیم، حتی اگر عددی که در یارانه‌ها سرانه‌اش برای هر نفر ۹۰ میلیون است را ۲۰

میلیون تومان هم برای هر فرد ایرانی در نظر بگیریم چه اتفاقی می افتد؟ ما همه این مشکلات را می توانیم حل کنیم به شرط این که اولاً صادقانه عدد و رقم ها را ذاعلام کنیم و ثانیاً وعده ندهیم که یک میلیون مسکن می سازیم و نسازیم. چرا نساختیم؟ در حال حاضر نتوانستیم پول پرستاران و پاداش بازنشسته ها را پرداخت کنیم. تلاش می کنیم منابع ایجاد کنیم؛ قانون حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان مصوب کرده است اما نیاز این افراد ۷۰ هزار میلیارد تومان است.

مجری: آیا این گرانی هایی که هم زمان با شروع به کار دولت چهاردهم اتفاق افتاد از قبل برنامه ریزی شده بود؟ از جمله، افزایش ۳۰ درصدی قیمت لبنیات، گرانی خودروهای داخلی و صدور مجوز برای افزایش قیمت نان که همه این ها به سرعت اتفاق افتاد؟

رئیس جمهور: چقدر باید پول می دادند؟ ۱۵ میلیارد، پنج میلیارد هم از گذشته بود. ما چقدر توانستیم درآمد کسب کنیم؟ ۱۲ میلیارد. موضوعی که در ابتدا با آن مواجه شدیم، مشکلات ناشی از برداشت های پیشین از منابع مالی بود. بخشی از منابع شرکت ها پیش خور شده و مبالغی از شرکت ها و بانک ها گرفته شده بود که اکنون باید بازپرداخت شود.

عددی که اکنون برای درآمد پیش بینی می کنیم، حدود ۱۲ میلیارد است. اگر کسی می گوید این عدد صحیح نیست و بیشتر است، باید مستندات ارائه دهد؛ مثلاً ۲۰ میلیارد است و آن را جای دیگری هزینه کردید. ما تازه اجازه گرفتیم و ۱۲ میلیارد را به ۱۵ میلیارد رساندیم. تازه این مسکن است. با توجه به آمدن ترامپ اگر اتفاقی نیافتد، ۱۲ میلیارد است.

مجری: آقای دکتر چون در برنامه هفتم اشاره شده به ۵ میلیون ساخت مسکن دست پیدا کنیم، صحبت حقوق ها هم شد که با این ارقام حقوقی، مردم اصلاً نباید به خرید مسکن فکر کنند؛ افزایش حقوق ها ۲۰ تا ۴۰ درصد در بودجه سال آینده دیده شده است. با توجه به تورم ۳۰ درصدی آیا جبران خواهد شد؟

رئیس جمهور: مشکلاتی نظیر ناترازی همچنان در بودجه پابرجا است و ما باید این ناترازی ها را مدیریت کنیم. فرض را بر این بگذاریم که سرانه این ناترازی صحیح نیست؛ اگر ۲۰ میلیون هم باشد برای هر فرد ایرانی چه اتفاقی می افتد؟ ما همه این مشکلات را می توانیم حل کنیم، به شرط اینکه اعداد و ارقام را صادقانه اعلام کنیم، نه اینکه بگوییم ۱ میلیون مسکن می سازیم و نسازیم.

چرا نتوانستیم بسازیم؟ اینکه وعده ای بدهیم و فردا نتوانم و نشود اجرا کرد. الان در پاداش پرستاری و بازنشسته ها به مشکل بر خورده ایم. آن چیزی که در قانون مشخص کردند، حدود بیست و چند هزار میلیارد است، نیازی که این ها دارند بالای ۷۰ هزار میلیارد است که باید آن را از جایی جبران کنیم.

مجری: آیا قرار بود اعتبار لازم برای متناسب سازی حقوق بازنشستگان از آن ۱ درصدی که بر مالیات ارزش افزوده بود، در نظر گرفته شود؟

رئیس جمهور: ۵۰ هزار میلیارد تومان به ۷۵ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است. برای جبران این افزایش، باید مبلغی معادل ۲۵ هزار میلیارد تومان تأمین شود، که این مبلغ نشان دهنده کسری بودجه

است.

مجری: پس در حال حاضر مجبوریم مرحله به مرحله اجرا کنیم؟

رئیس‌جمهور: ما تلاش می‌کنیم تا پرداخت‌های لازم از جمله پاداش‌ها، انجام شود. برای این منظور، با اخذ مجوز از مقام معظم رهبری، بخشی از منابع مالی مورد نیاز تأمین شده است. همچنین در این راستا، اقداماتی انجام دادیم و تلاش‌های فراوانی صورت گرفته است؛ با این حال، واقعیت این است که مشکلات مالی همچنان وجود دارند و شرایط موجود نیازمند مدیریت دقیق و مستمر است.

اگر نتوانیم برنامه‌ریزی دقیقی انجام دهیم، فردا با مشکلات بسیار بزرگ‌تری مواجه خواهیم شد. ما توان درمان این مشکلات را داریم و این کار را خواهیم کرد. همچنین، با مردم گفتگو خواهیم کرد و تلاش می‌کنیم عدالت را در جامعه محقق کنیم.

نباید این‌گونه باشد که من، با منزل و امکانات بیشتر، از یارانه سوخت، برق، گاز و نفت بهره بیشتری ببرم، در حالی که فردی که در روستا یا حاشیه تهران زندگی می‌کند و یک کارمند است، تنها یک‌صدم من از این منابع استفاده کند.

مثلاً بر اساس آمار، منطقه یک و دو تهران به اندازه کل مناطق دیگر از گاز استفاده می‌کنند. این موضوع نشان‌دهنده نابرابری در بهره‌مندی از منابع است. کسی که امکانات بیشتری دارد، مصرف بیشتری می‌کند و کسی که در مناطق کم‌برخوردار زندگی می‌کند، در مضیقه بیشتری است. بنابراین، ما باید در این زمینه بازنگری کنیم و به سمت توزیع عادلانه‌تر حرکت کنیم.

اگر ما بخواهیم به سیاست‌های فعلی ادامه دهیم، باید این سؤال را از خودمان بپرسیم که چرا منابع را به صورت مساوی و بدون توجه به مصرف واقعی توزیع کنیم؟ مثلاً فردی که استخر شخصی دارد و از گاز دولتی برای گرم کردن آن استفاده می‌کند، چرا باید یارانه گاز دریافت کند؟ این اصلاً منطقی نیست.

باید با مردم صادقانه صحبت کنیم. زمانی که مردم متوجه شوند این یارانه‌ها به شکلی عادلانه توزیع می‌شوند، آن را می‌پذیرند. فردی که درآمد کافی دارد و می‌تواند هزینه مصرف خود را بپردازد. چرا باید از منابع عمومی یارانه بگیرد؟

در هیچ جای دنیا چنین چیزی معمول نیست که منابع انرژی یارانه‌ای به افراد مرفه داده شود، در حالی که اقشار کم‌درآمد روز به روز تحت فشار بیشتری قرار می‌گیرند. این ناعادلانه است و باید اصلاح شود.

مجری: دولت چهاردهم همزمان با آغاز به کار خود با تنش‌های شدید منطقه‌ای روبه‌رو شد. مسائل غزه را همچنان داشتیم. این تنش‌ها به لبنان کشیده شد و شاهد اتفاقات ناگواری برای فرماندهان مقاومت بودیم، از جمله ترور جناب اسماعیل هنیه در تهران. این حوادث در ادامه به سوریه سرایت کرد. پس از اعلام توافق آتش‌بس در لبنان، به نظر می‌رسد که شیطنتها به سمت دیگری از منطقه معطوف شده است و حالا در سوریه با فعالیت‌های تروریستی مواجه هستیم. ما مطلعیم که امروز شما رایزنی‌های تلفنی گسترده‌ای انجام داده‌اید. همچنین، سیاست خارجی ایران و سفرهایی که آقای عراقچی انجام می‌دهد، بازتاب‌های گسترده‌ای داشته است؛ از جمله شامی که در دمشق صرف شد، نشان‌دهنده آرامش

نسبی در این شهر بود. خیلی صریح بفرمایید آیا ایران برنامه‌ای برای حضور نظامی مستقیم در سوریه خواهد داشت؟

رئیس‌جمهور: آنچه از شرایط کنونی توصیف کردید، یادآور توطئه‌هایی است که برخی از بیرون نشسته و طراحی می‌کردند. علت اینکه من اصلاً تصمیم گرفتم کاندیدا شوم، این بود که در نگاه اول احساس کردم باید تلاش کنم مردم را به پای صندوق‌های رأی بیاورم؛ چرا که آنها تمام تلاش‌شان را می‌کردند تا مردم را دلسرد کنند و در کشور جو ناامیدی و بی‌اعتمادی ایجاد کنند.

خوشبختانه مردم اعتماد کردند، رأی دادند و حضور گسترده و باارزشی داشتند. البته ممکن است برخی این تحلیل را نپسندند، اما تصور خارج‌نشینان به گونه‌ای بود که گویی ایران به سمت فروپاشی می‌رفت؛ مردم دیگر پای صندوق نمی‌آمدند، نارضایتی فراگیر شده بود و مشکلات متعددی به وجود آمده بود. از طرفی، ما نیز با برخی اقدامات خود، باعث نارضایتی مردم شده بودیم. طبیعتاً در چنین فضایی، مخالفان هر کاری دلشان می‌خواست انجام می‌دادند.

همان روزی که دولت ما روی کار آمد، همان شب در تهران اسماعیل هنیه را ترور کردند. باور و امیدی که در مردم ایجاد شده بود، هدف قرار گرفت؛ آنها می‌خواستند این امید را دوباره به ناامیدی تبدیل کنند. هدفشان این بود که اجازه ندهند ما بتوانیم در عمل مشکلات مردم را حل کنیم و یا مردم باور کنند که ما برای حل مشکلاتشان آمده‌ایم.

در مناظرات تلویزیونی بارها گفته‌ام که اولین گام برای حل مشکلات، وحدت و انسجام داخلی است. ما باید در داخل کشور با هم متحد باشیم تا بتوانیم شرایط را بهبود بخشیم.

هیأت دولت را با این نگاه شکل دادیم و نگاه به قومیت‌ها را طوری ترتیب دادیم که ایران متعلق به همه ایرانیان است، نه به یک دسته، جناح، یا تفکر خاص. هر کسی که برای این آب و خاک خدمت کند و در جهت سربلندی تلاشی ایران انجام دهد، قابل احترام بوده و دست او را می‌بوسیم و از آن استقبال خواهیم کرد.

ما با دنیا، به‌ویژه همسایگانمان، برادر هستیم. زمانی همه ما در یک نقشه قرار داشتیم، اما استعمارگران آمدند و با کشیدن خطوط مرزی ما را از هم جدا کردند و این جدایی را بهانه‌ای برای ایجاد اختلاف کردند. اکنون نیز تلاش می‌کنند میان ما دشمنی و نزاع بیندازند، اما باید هوشیار باشیم و اجازه ندهیم این دعوها شکل بگیرد.

روز دوشنبه با امیر قطر، نخست‌وزیر عراق، بشار اسد و رئیس‌جمهور روسیه صحبت کردم. موضوع بحث این بود که نباید به تروریست‌ها و توطئه‌گران اجازه دهیم تا دوباره منطقه را به جنگ و خونریزی بکشانند. این وظیفه‌ای است که باید با استفاده از دیپلماسی و هماهنگی با کشورهای همسایه انجام دهیم.

ما با کشورهای مسلمان و دیگر همسایگانمان برادر هستیم. تمامیت ارضی همه کشورها برای ما محترم است و نباید به هیچ بهانه‌ای به آن تعرض شود. هر کاری که از دستان برآید برای ایجاد امنیت، آرامش و مقابله با تروریست‌ها انجام خواهیم داد و این تلاش‌ها را با کشورهای همسایه، برادر و دوستانمان

هماهنگ خواهیم کرد.

مجری: آیا ما در سوریه حضور نظامی خواهیم داشت؟

رئیس‌جمهور: این موضوع مرتبط با گفتگوهایی است که قرار شده انجام شود. از یک سو، دیپلماسی ادامه دارد و وزیر امور خارجه ما در ترکیه مشغول مذاکره است. از سوی دیگر، چهار کشور شامل روسیه، ایران، ترکیه و سوریه که در چارچوب توافق آستانه همکاری داشتند، قرار است دوباره برای گفتگو درباره سوریه گرد هم آیند.

در این نشست‌ها، موضوع تعهدات پیشین و اقداماتی که برخی از طرف‌ها برخلاف مصوبات و حتی مصوبات شورای امنیت انجام داده‌اند، بررسی خواهد شد. زیرا آنها به‌عنوان تروریست در شورای امنیت شناخته شده‌اند.

یکی از برنامه‌ها، شکایت از این اقدامات در شورای امنیت و محکومیت کسانی است که از این گروه‌ها حمایت می‌کنند. قرار است در هفته جاری، این کشورها برای تعیین نحوه همکاری و جلوگیری از اقدامات مشابه جلسه‌ای فوری برگزار کنند.

مجری: این جلسه در چه سطحی برگزار خواهد شد؟

رئیس‌جمهور: وزرای خارجه همین کشورها؛ علاوه بر این، ما در آینده نزدیک دیداری با رئیس‌جمهور روسیه خواهیم داشت. تلاش‌های دیپلماتیک ما ادامه دارد و روند کارها را به‌طور دقیق نظارت می‌کنیم تا ببینیم به چه نتیجه‌ای خواهیم رسید.

مجری: درباره سیاست خارجی صحبت‌های خوبی از آقای دکتر شنیدیم. حالا می‌خواهم این سؤال را مطرح کنم که در زمینه توسعه مناسبات اقتصادی با کشورهای منطقه و همچنین مذاکراتی که درباره تعامل با دنیا مطرح است، چشم‌انداز شما از این تعاملات و مذاکرات چیست؟

رئیس‌جمهور: ما در این مدت بیش از ۹۵ تا ۱۰۰ دیدار و گفتگو با روسای جمهور، نخست‌وزیران و مقامات کشورهای مختلف داشته‌ایم، روز دوشنبه نیز چهار تماس داشتیم. روند کار همان‌طور که اشاره کردم، بر تعامل با دنیا و کشورهای همسایه متمرکز است. این تعامل چیزی است که می‌تواند ما را از بحران‌ها عبور دهد.

ما باید اقتصاد را باز کنیم و مسیر توسعه را پیش ببریم. به‌عنوان مثال، ماه آینده به اوراسیا می‌رویم. قرار است اواخر همین ماه ما را به‌عنوان ناظر معرفی کنند تا بتوانیم با پنج تا شش کشور عضو این اتحادیه تعاملاتی با تعرفه‌های پایین یا حتی صفر داشته باشیم. این همکاری می‌تواند بازاری جدید برای ما ایجاد کند، به طوری که تولیدکنندگان و تجار ایرانی بتوانند بدون موانع تعرفه‌ای در این بازارها حضور پیدا کنند.

ما در همین راستا نشست‌هایم و با دوستانمان در دولت صحبت کرده‌ایم تا نمایندگانی از اتاق بازرگانی و تولیدکنندگان در این سفر همراه ما باشند که نیازهای آنها را شناسایی و پیگیری کنیم.

هدف این است که با شناسایی نیازهای آنها اقداماتی که باید برایشان صورت بگیرد را پیگیری کنیم. در اکثر سفرها تلاش کرده‌ایم که تولیدکنندگان و صنعتگران ما نیز حضور داشته باشند تا بتوانیم مسیر را برای تبادلات اقتصادی باز کنیم.

در این مدت، با رئیس جمهور چین گفتگوهای مفصلی داشتیم و به مصوبات خوبی هم رسیدیم. اکنون در تلاش هستیم این مصوبات را عملیاتی و اجرایی کنیم. همچنین قرار است هفته آینده یک گروه کارشناسی از چین به ایران بیاید. با روسیه نیز مذاکرات و همکاری‌هایی داشته‌ایم و معاهدات مختلفی را تنظیم کرده‌ایم. کارشناسان ما نیز این معاهدات را بررسی و بازنگری کرده‌اند تا روند اجرایی شدن آنها تسریع شود.

در حوزه‌های نفت، راه، گاز و برق برنامه‌هایی برای اجرایی شدن در دست داریم. برای پیشبرد این اهداف، خودم چندین جلسه برگزار کردم و از سفرای عراق و روسیه دعوت کردیم تا در ایران حضور یابند. روز دوشنبه نیز دو نفر از معاونین آنها در گفتگویی که با جناب آقای پوتین داشتیم، اعلام کردند که شرکت خواهند داشت. قرار است هفته آینده نمایندگانی از روسیه برای نهایی کردن این توافقات به ایران بیایند.

ما همچنین برنامه‌ریزی کرده‌ایم این توافقات را در نشست اوراسیا یا در بازه زمانی بیستم تا بیست‌وپنجم ژانویه در مسکو به صورت رسمی امضا کنیم و فرآیند اجرایی آنها آغاز شود. علاوه بر این، مذاکراتی با هند انجام شده و به توافقات مهمی دست یافته‌ایم. با عراق نیز توافقاتی داشته‌ایم و در حال تلاش برای گسترش همکاری‌ها و ایجاد توافقات بیشتر با کشورهای همسایه و دوستان هستیم تا زمینه‌های مشترک همکاری را تقویت کنیم.

ما در حال کار و تلاش مستمر هستیم تا این ارتباطات و توافقات را عملیاتی کنیم. ممکن است بسیاری بگویند که این‌ها فقط حرف هستند و اجرایی نمی‌شوند اما ما گام‌های عملی برداشته‌ایم. به عنوان نمونه، وزیر راه، سرکار خانم صادق مالواجرد، شخصاً از پروژه‌هایی که باید پیش بروند بازدید کرده‌اند تا اگر مشکلاتی وجود دارد و مربوط به حوزه مسئولیت ماست، فوراً حل شود.

وزیر نیرو در حوزه برق و انرژی، وزیر نفت در بخش گاز و همچنین وزیر راه در زمینه کریدورهای شمال - جنوب، اقدامات گسترده‌ای را در دست اجرا دارند. این پروژه‌ها اگر با حمایت معاهدات و مشارکت‌های بین‌المللی که در حال پیشبرد آنها هستیم اجرایی شوند، می‌توانند بسیاری از مشکلات اقتصادی کشور را برطرف کنند.

مجری: مذاکرات رفع تحریم‌ها چطور؟

رئیس‌جمهور: در سفر آمریکا، با کشورهای اروپایی گفتگوهای انجام شده بود. قرار بر این بود که یک هفته بعد، نمایندگانشان در اروپا گرد هم آیند و توافقاتی را برای حل مشکلات به نتیجه برسانند، اما متأسفانه، در این میان برخی کارشکنی‌ها و ایجاد تنش‌ها مانع از پیشرفت این روند شد. این همان چیزی است که می‌گویم؛ این دعوای را به راه انداخته‌اند تا امید مردم را تضعیف کنند و اجازه ندهند که ما به توافقی سازنده با دنیا برسیم.

آنها تلاش کردند تا ما را در شرایطی از چالش مداوم قرار دهند که نارضایتی عمومی افزایش یابد و این‌طور القا کنند که ما بی‌کفایت هستیم.

در این مدت، گفتگوهای متعددی در سطح بالا انجام دادیم؛ در آمریکا، من با نخست‌وزیران کشورهای مختلف و همچنین رئیس‌جمهور فرانسه دیدار داشتم. با رئیس شورای اروپا نیز مذاکره کردم و همین‌طور با نخست‌وزیر نروژ، مقامات سوئدی و سوئیسی صحبت کردم. با بسیاری از مسئولان اروپایی تعامل داشتیم و توافق کردیم که همکاری‌های مشترکی را برای رفع سوءتفاهمات موجود آغاز کنیم و در جهت حل و فصل اختلافات گام برداریم.

این اقداماتی که اسرائیل انجام داد، از جمله کشتار و تحریکات مختلف، از جمله بعد از حادثه مربوط به اسماعیل هنیه و پیچرها در لبنان و همچنین ترور سید حسن نصرالله، اوضاع را کاملاً پیچیده کرد. این ترورها و عملیات‌ها، نظم منطقه را مختل کرد و شرایط را به سمت تنش بیشتر سوق داد. طبیعتاً ما نیز مجبور شدیم واکنش نشان دهیم و همین واکنش‌ها موجب شد که اختلافات بیش از پیش شدت یابد.

در حال حاضر، بار دیگر گفتگوهایی میان وزرای خارجه و نمایندگان دیپلماتیک کشورهای اروپایی انجام شده و قرار بر این است که مذاکراتی جدید شکل بگیرد. با این حال، این کشورها روی دیگر سکه را نشان داده‌اند؛ تحریم‌های خود را افزایش داده‌اند، هواپیماهای ما را تحریم کرده‌اند و کشتی‌های ما را نیز محدود کرده‌اند، دقیقاً در راستای سیاست‌های ایالات متحده. اما علی‌رغم تمامی این چالش‌ها، ما همچنان تلاش می‌کنیم به آنها نشان دهیم که ایران به دنبال جنگ و ناآرامی نیست. ما به دنبال صلح هستیم، به دنبال امنیت هستیم. این شیطنت‌ها و تحریکات، تلاشی است برای جلوگیری از اینکه ما بتوانیم با قدرت مشکلات کشورمان را مدیریت و برطرف کنیم.

این اقدامات و تحریکاتی که انجام می‌دهند، صرفاً با هدف ایجاد بی‌اعتمادی میان مردم و حکومت است تا از این طریق بتوانند امیال و برنامه‌های خودشان را پیاده کنند. چیزی که هم‌اکنون در بسیاری از کشورهای اسلامی مشاهده می‌کنیم، همین است؛ آنها می‌خواهند مسلمانان را به جان هم بیندازند تا خودشان بتوانند به راحتی منابع و ذخایر این کشورها را به غارت ببرند.

ما باید هوشیار باشیم و از هرگونه درگیری میان خودمان جلوگیری کنیم. باید به جای دشمنی و جنگ، پیمان دوستی و برادری را تقویت کنیم و با هم همکاری کنیم تا مانع از دستیابی دشمنان به اهداف شومشان شویم.

امروز یکی از روزنامه‌های چاپ صبح کشور تیتراژ یک خود به رفع فیلترینگ به عنوان یکی از وعده‌های شما در انتخابات اختصاص داده بود، درحالی که عنوان می‌شود جلسات در این خصوص در حال برگزاری است، اما وزیر ارتباطات در فضای مجازی می‌نویسد که قرار است به صورت مرحله‌بندی انجام بشود که این برای مردم همچنان سوال است.

ما در یک ساختاریم و اگر بخواهیم در این ساختار وفاق وجود داشته باشد، طبیعتاً باید سران قوا با هم درباره این موضوع به یک زبان و نگاه مشترک برسند، بعد تازه اگر رسیدند یک شورایی به نام شورای عالی فضای مجازی وجود دارد که در آنجا به رای گذاشته خواهد شد. ما در نشست سران مبتنی بر نظر

به سه گزینه در این رابطه رسیدیم که مورد تأیید قرار گرفت، بعد آمدم در شورا یکسری و یکسری بازنگری‌های دیگر صورت گرفت، پس از آن هم موضوعه را به یک جمع کارشناسی ارجاع دادند که در حال بررسی است.

بنده خدمت مقام معظم رهبری هم که رسیدم ایشان هم معتقد بودند که به هیچ‌کس نگفته‌اند فیلتر کنید بلکه گفته‌اند مدیریت کنید در حالی که اینها آمده‌اند همه چیز را فیلتر کردند و نارضایتی بزرگی ایجاد شد. حالا، چون ما به وفاق معتقدیم در این چارچوب کار را پیگیری می‌کنیم، چون اگر دستور بدهیم دوباره دعوا شروع شود و به جای اینکه به نتیجه برسیم هدف اصلی گم می‌شود. در مجموع در حال تلاشیم که با وفاق و همدلی جلو برویم و مقام معظم رهبری هم در جلسه‌ای که خدمتشان بودیم فرمودند که بالاخره این بحث فضای مجازی را به نحوی حل کنید، اکنون ما منتظریم این گروه هم روی گزینه مطرح شده در جلسه سران کار کنند پس از تصویب به مرحله اجرا بگذاریم.

مجری: جنابعالی خیلی در صحبت‌هایتان از کلمه وفاق استفاده می‌کنید. درباره وفاق برخی‌ها معانی متفاوتی از جمله تعامل با قوای دیگر، تعامل با احزاب یا قومیت‌ها و یا نوعی تقسیم انتصابات یا کنار آمدن با بقیه از آن استنباط کرده‌اند. به طور کلی اگر بخواهیم وفاق را خیلی خلاصه و شفاف توضیح دهید، وفاق یعنی چه؟

رئیس‌جمهور: وفاق یعنی پایبندی به حق و عدالت و دوری از ضلالت و یا تابعیت از هوای نفس. در واقع اختلاف زمانی شکل می‌گیرد که من حق شما را ضایع کنم اگر حق شما را ضایع نکنم دعوایی شکل نمی‌گیرد، تمام اختلافاتی که ما با هم داریم برای منیت ماست، ما حق دیگران را نادیده می‌گیریم حالا یا به خاطر جنسیت یا قومیت یا مذهب، در صورتی که اسلام آمده تا حق را اقامه کند.

خدا در قرآن فرماید پیامبران را فرستادیم تا بر اساس حق بر مردم حکومت کنند، اینکه افراد راست یا چپ، کرد یا لر هستند فرقی نمی‌کند باید حق اش هرچه هست را بدهیم. به تعبیر قرآن کریم تابع هوای نفس نشو چرا که تو را از مسیر خدای دور می‌کند. کسانی که مسیر ضلالت را می‌روند، به عذاب عظیمی گرفتار می‌شوند، چرا ما در عذابیم؟ برای اینکه حقوق دیگران را نادیده می‌گیریم.

وفاق این نیست که ما سهمیه بدهیم، وفاق این است که ما حق دیگران را ببینیم، زور نگوئیم، جامعه را با سلیقه خود تقسیم نکنیم، حضرت علی (ع) در نامه‌اش به مالک اشتر اول امر به تقوا می‌کند و می‌فرماید مالک تو رفتی بر اساس کتاب و سنت پیامبر با مردم عمل کن و در ادامه می‌فرماید تو دلت را بر خدا بده و سپس به او امر کرد که نفسش را زیر پا بگذارد. فرمود: مالک هوای خودت باش و از آنچه که بر تو حرام است انجام نده، انصاف را در مقابل دوست یا دشمن خود رعایت کن. این یعنی وفاق، ما انصاف را در مقابل خودمان با کسانی که دوستشان داریم یا نداریم باید مراعات کنیم. همه ایرانیانی که در این کشور زندگی می‌کنند برای این آب و خاک هستند، قرار نیست بگوئیم، چون تو اینطور هستی تو را بازی نمی‌دهم، حالا باید تلاش کنیم به آن حق و عدالت در جامعه عمل کنیم.

مجری: چون بحث وفاق مطرح شد می‌خواستم بپرسم که انتظار دارید بخش‌های مختلف کشور در بحث وفاق، چه کمکی به شما و دولت کنند؟

رئیس‌جمهور: ما اگر حقوق مردم را از نظر قضایی و قانون‌گذاری محقق کنیم به هدف رسیده ایم. ما می‌توانیم قانون بنویسیم ولی اگر عادلانه نباشد قابل اجرا نیست، در قانون اساسی حکم بر عدالت است حکم بر کرامت و به اصطلاح عزت ایرانی است،

همه محترم و جایگاه دارند، ما اگر قانونی بنویسیم که عدالت در آن دیده نشود اجرا نخواهد شد و یا اگر اجرا هم شود، مشکلات و نارضایتی ایجاد خواهد کرد. باید قانون را بر اساس عدالت و حق بنویسیم که حقوق یک عده را ضایع نکنیم، باید بر اساس حق و عدالت قضاوت کنیم نه اینکه اگر آدم مهم آشنا داشتی یک جور به شما حکم بدهند و اگر نداشتی یک جور دیگر.

این نگاه رئیس قوه قضائیه نیست، مثلاً شما بارها و بارها از رئیس قوه شنیدید که دستوری داده ولی وقتی پایین می‌آید برخی بر اساس منیت خود عمل می‌کنند و اتفاقاتی می‌افتد که نباید بیفتد. به عنوان مثال اگر من مجرم هستم به اندازه جرم مجازاتم کنید نه اینکه اگر یک جا جرم کردم دیگر برای تمام عمر یک انگ بچسبانید که دیگر نتوانم کار کنم. هر ایرانی در هر قومیت و جنسیتی دریایی از قوت و قدرت است، اگر این را بپذیریم و اگر اجازه بدهیم آن رشد کند و توان خود را برای شکوفایی این کشور بکار بگیرد ما از این بحران‌ها بیرون می‌آییم. زمانی از بحران بیرون می‌آییم که همه را بازی دهیم.

ما در جنگ ۸ ساله که تمام دنیا از صدام پشتیبانی می‌کرد و هیچ‌چیزی هم نداشتیم چطور شده؟ نتوانستند یک وجب از خاک ما را بگیرند؟ مردم بودند که با تمام وجود زندگی شان را برای عزت و سربلندی این مملکت گذاشتند، همان آدم‌هایی که ما قبول نمی‌کردیم و آنها را لات خطاب می‌کردیم می‌آمدند و از خیلی از آدم‌هایی که مدعی بودند جوانمردانه‌تر از آب و خاک و سرزمین دفاع می‌کردند. اگر این مردم به آن باور برسند که مملکت مال آنهاست و ما با آنها می‌خواهیم بر اساس عدالت و انصاف برخورد کنیم ما هر مشکلی را می‌توانیم حل کنیم، این نگاه بر وفق هست.

مجری: جناب رئیس‌جمهور ۱۶ آذر روز دانشجو را پیشرو داریم دولت چهاردهم برای بازگشت اساتید به دانشگاه‌ها چه برنامه‌ای خواهد داشت؟ یک مسئله خیلی مهم دیگر که این روزها چالش‌برانگیز شده، مهاجرت دانشجویان به خارج از کشور است، برای سامان دادن به این شرایط چه برنامه‌ای دارید که به نوعی بستر فراهم شود تا آنهایی که نخبگان کشور ما هستند در کشور خودمان بمانند و به مردم خدمت کنند و اگر رفتند به کشور برگردند؟

رئیس‌جمهور: در این مدت خیلی از دانشجویهایی که تعلیق شده بودند برگشته‌اند و پرونده خیلی از این اساتید هم دوباره بررسی شدند تعداد زیادی از آنها نیز برگشتند، مگر یک عده که ممکن است مشکل قضایی داشته باشند، نه اینکه اینها مجرم بودند بلکه همان بحث هوای نفسی که اشاره کردم اینجا شکل می‌گیرد. مثلاً مواردی که خودم در دانشگاه دیدم و کاری که با دانشجویان کرده بودند غیرقابل قبول بودم و زمانی که نماینده بودم بارها با وزیر صحبت کردم که این اتفاقات را مراقبت کنید، دائم قول دادند ولی متأسفانه عمل نکردند.

طبیعتاً این نوع رفتار با دانشجو و هیئت علمی نتیجه‌اش نارضایتی است. این در حالی است که بدخواهان کشور از یک طرف می‌خواهند در کشور ما ناآرامی ایجاد کنند و از یک طرف می‌خواهند آنهایی که نخبه هستند و می‌توانند برای مملکت چاره‌سازی کنند و مشکل ما را حل کنند را ببرند. ما به

جای اینکه هوای اینها را داشته باشیم و به آنها احترام بگذاریم تا دلگرم شوند و احساس کنند که این مملکت برای آنهاست و وجودشان برای این مملکت ضروری و لازم است، به بدترین شکل عمل می‌کردیم.

ما تلاش می‌کنیم که نخبگان را در رابطه با همین مشکلاتی که در مورد نাত্রازی‌ها گفتید دخیل کنیم و از آنها کمک بگیریم. من باورم بر این است که اگر اساتید و دانشجویهای نخبه ما وارد میدان شوند و بخواهند همکاری کنند اینها مشکلاتی نیست که نتوانیم حل کنیم.

مجری: شما در همه بحث‌ها و صحبت‌های خودتان به موضوع عدالت اشاره کردید و در همه بخش‌ها و فعالیت‌های وظایف دولت بر لزوم پیوست عدالت تأکید داشتید. برنامه دولت برای اجرای عدالت در حوزه بهداشت و درمان و سلامت مردم یا در حوزه آموزش و تقویت بنیه علمی آموزشی مدارس دولتی و همچنین گسترش عدالت آموزشی، توسعه زیرساخت‌ها در این دو حوزه چیست؟

رئیس‌جمهور: ما الان دو برنامه داریم، هر هفته با کارشناسان آموزشی در بحث سخت‌افزار و نرم‌افزار جلسه می‌گذاریم. در بخش سخت‌افزار مصمم هستیم با مشارکت و کمک مردم تمام مدارس را در عرض یک سال بسازیم. من وقتی رئیس دانشگاه بودم با روحیه بسیجی و جهادی در عرض ۶ ماه با کمک مردم بیش از ۶۰۰ خانه بهداشت ساختم. اگر مردم باور کنند که می‌خواهیم مشکل آنها را حل کنیم به میدان می‌آیند. اینجا ثابت خواهیم کرد که می‌خواهیم با مردم باشیم و برای مردم در مناطق محروم این کار را می‌کنیم.

در بخش نرم‌افزار نیز معتقدیم نوع کلاس‌ها و شیوه‌های آموزشی فعلی ما در دنیا منسوخ شده و روش‌های علمی آموزش چیز دیگری است. در شیوه‌های آموزش نوین می‌گویند که تو باید به فراگیر باید حل مسئله و کار تیمی و ارتباطات و مدیریت یاد بدهی.

این شیوه در شکل کلاس و نوع چینش کلاس شکل می‌گیرد. اگر کلاس درسی را ۵۰ نفره در نظری بگیریم این کلاس را به ۵ گروه ۱۰ نفره تقسیم می‌کنند، بعد یکی می‌شود رئیس، یکی معاون و یک سخنگو، بعد موضوع درس را به صورت سیستماتیک تقسیم می‌کند، مثلاً یک بیمارستان متشکل از یک مقررات، یک نیروی انسانی، یک پول، یک ساختار و یک تجهیزات است بعد می‌گویند این بیمارستان این‌گیر را دارد شما بگویید آیا مدیریت مشکل دارد، آیا منابع مشکل دارد، آیا نیروی انسانی‌گیر دارد، یا ساختمان. در حقیقت یک فرد وقتی آموزش می‌بیند می‌فهمد چگونه به موضوع نگاه کند، یعنی آموزش سیستمیک و ساختارمند می‌بیند. تازه وقتی این آموزش را دید قبل از اینکه به کلاس بیایند این تیم با هم حرف می‌زنند، یعنی درس را قبل از اینکه معلم بگوید با هم می‌خوانند و بعد جمع‌بندی می‌کنند و بعد در کلاس می‌آیند یعنی کار تیمی یاد می‌گیرند، نوع گفتگو و تحقیق یاد می‌گیرند.

ما باید به دانشجو یا دانش‌آموز آموزشی بدهیم که مشکل جامعه‌اش را حل کند. آموزش متشکل است از شنیدن، دیدن، گفتن و عمل کردن، ما تلاش‌مان بر این است که این پکیج و بسته آموزش را آنجا شکل دهیم، الان یک گروهی را از وزارت بهداشت و درمان و وزارت آموزش و پرورش با حضور اساتید آموزش تشکیل داده‌ایم که نوع آموزش را براساس روش جدید طراحی کنند و بعد ساختار و ابزار مورد نیازش تأمین کنیم.

ما حرفی که می‌زنیم دارای مبنای علمی و کارشناسی است و به آن معتقدیم. می‌توانیم بچه‌هایی را تربیت کنیم که بعد از تحصیل حتی به زور هم حاضر به رفتن از کشور نباشند. مملکت برای اینهاست، اینها باید این مملکت را بسازند. ما غلط آموزش دادیم که دانشجویان ما دلسرد شده اند، ما دانشجو را درست آموزش ندادیم، محصل را در مدرسه درست آموزش ندادیم و بعد وقتی به خیابان می‌آید می‌خواهیم با او برخورد کنیم. این که در دانشگاه و مدرسه دست ما بود چرا درست آموزش ندادیم که به اینجا رسید؟ الان اینجا می‌خواهیم درستش کنیم؟ امکان ندارد با این رفتار درست‌اش کنیم. مشکل ما نوع آموزش و ساختار آموزش ماست و ما قصد داریم آن را اصلاح کنیم.

در رابطه با بهداشت و درمان هم بنا داریم طرح پزشک خانواده را اجرایی کنیم. پزشک خانواده ۴ حوزه است. کی مسئول چه کسی یا چه کسانی است؟ چه خدمتی باید بدهد؟ چه پولی باید بگیرد و چگونه جواب دهد؟ پزشک خانواده یک بسته خدمت تعریف می‌کنند، مسئول و جمعیت تعریف می‌کنند و می‌گویند این بسته خدمت سلامت را به این جمعیت بده. اگر مشکلی و یا نارسایی در آن رابطه پیدا شد معلوم است که چه کسی را باید بازخواست کنی که چرا نتوانسته درست اجرا کند.

در این ساختار هیچ ایرانی از آن خدمات مورد نیاز دور نخواهد بود. همان خدمات را خواهند گرفت و، چون پوشش همگانی خواهد شد، افراد کم برخوردار نیز همان خدمتی را خواهند گرفت که فرد توانمند و ثروتمند می‌گیرد. در حال حاضر نظام سلامت ما عادلانه نیست. ما حتی برای نوبت ایستادن هم باید آموزش دهیم. عدالت یعنی اینکه کسی که حق‌اش است و در نوبت است و در خطر است اول او خدمت دریافت کند نه اینکه کسی که پولدارتر است و آشناتر.

مجری: قانون حجاب و عفاف چه زمانی ابلاغ و به چه نحوی اجرایی و سازماندهی خواهد شد؟

رئیس‌جمهور: در این رابطه خیلی بحث داریم و گفتگو کردیم. می‌خواستند در اوایل آغاز بکار دولت آن را اجرا کنند، اما از آنجا که برای بنده به عنوان مجری قانون خیلی سوال‌ها و ابهام‌ها در این رابطه وجود داشت به این نتیجه رسیدیم که امکان اجرای آن به این سادگی نیست. یعنی ما می‌خواهیم یک چیزی را درست کنیم ممکن است با این مداخله کلی چیزهای دیگر را خراب کنیم. حالا قرار است گفتگو کنیم و ببینیم روند قضیه را به چه شکلی می‌توانیم تعامل کنیم که هم آن اصول و ارزش اعتقادی خودمان را داشته باشیم، هم کاری نکنیم که آن وفاق و همدلی جامعه را به هم بزنیم.

می‌گویند اگر کاری را می‌خواهید خراب کنید خوب به آن حمله نکن بد از آن دفاع کن! اگر قرار باشد کاری را می‌خواهم انجام دهم نتوانم خوب اجرا کنم و بد دفاع کنم ممکن است خیلی بدتر شود. باید حداقل آن کسانی که می‌خواهند این کار را بکنند آن مهارت، توانمندی، باور و اعتقاد را داشته باشند که یک چنین بستری را من در سیستم اداری خودم آماده نمی‌بینم و یک چنین رفتاری را یک مقدار مسئله‌دار می‌بینم، حالا باید بنشینیم گفتگو کنیم و ببینیم به چه شکلی این اتفاق می‌افتد.

مجری: چون بحث موضوع گشت ارشاد در این قانونی که هست مطرح نیست مثل سابق و اینکه تمرکز روی موضوعات فرهنگی و اقتصادی است، با توجه به نکاتی که فرمودید ممکن است که دولت لایحه اصلاحی درباره آن بدهد؟

رئیس‌جمهور: یک مثال می‌زنم. مثلاً من راننده اسنپ هستم، یک خانمی می‌آید سوار می‌شود حجابش آن نیست که می‌خواهند هم من و هم او را جریمه خواهند کرد، مرا از زندگی ساقط می‌کنند، او به من چه ربطی دارد؟ مثال دیگر، من مثلاً یک غذاخوری دارم یکی می‌گوید افراد با فلان پوشش را راه نده و اگر راه داد او را جریمه کنند آیا این را جامعه خواهد پذیرفت؟ با این روش امکان‌پذیر است؟ به این سادگی نیست، ما نباید کاری کنیم که حتی کسانی که به این موضوع ارتباطی ندارند را هم ناراضی کنیم. روش حل مسئله از مدرسه شروع می‌شود، ما اینها دستان بوده نتوانستیم آموزش دهیم حالا به اینجا رسیده می‌خواهیم با این حرف‌ها اصلاح کنیم، می‌شود؟

مجری: دو دقیقه پایانی برای شما اگر نکته‌ای نپرسیدیم بفرمایید.

رئیس‌جمهور: آنچه که خدمت مردم عزیزمان لازم است عرض کنم این است که من روی آن نگاه و باور خودم هستم، با تمام وجود می‌خواهم به مردم عزیز کشورمان خدمت کنم، هیچ باوری جز خدمت به کشورمان ندارم و از همه مردم کشور و همه ایرانیان می‌خواهم بیایند و دست به دست هم دهیم و ایرانمان را بسازیم. ما با هم باشیم هیچ مشکلی نمی‌تواند جلوی راه ما قرار گیرد، اگر دعوا کنیم حتی در ساده‌ترین مسائل هم با مشکل مواجه خواهیم شد، خدا کمک کند ما شرمند مردم عزیز کشورمان نشویم. با چالش‌های بزرگی مواجهیم، دشمنان دلشان می‌خواهد ما شکست بخوریم، اما اگر ما با هم باشیم هیچ‌کس نمی‌تواند ما را شکست دهد، آرزوی توفیق برای مردم عزیز کشورمان و همه ایرانیانی که پیام ما را می‌شنوند، دارم. خدا یار و یاور شما باشد.

*منبع: خبرگزاری صدا و سیما